

වී වගාව සඳහා පරිසර හිතකාමී
පොහොර බෙදාහැරීමේ
ක්‍රියාවලියේ නිරත සියලු
පාර්ශවයන් සඳහා වූ
මාර්ගෝපදේශය

2022/23 - මහ කන්නය

වැඩසටහන හා සම්බන්ධිත සියලුම නිලධාරීන් වෙත

2022/23 - මහ කන්නයේ වී වගාව සඳහා පරිසර හිතකාමී පොහොර බෙදාහැරීමේ ක්‍රියාවලියේ නිරත සියලු පාර්ශවයන් සඳහා වූ මාර්ගෝපදේශය

“2022/23 මහ කන්නයේ වී වගා කිරීමට අවශ්‍ය පරිසර හිතකාමී පොහොර සහනාධාර ක්‍රමයට සැපයීම හා රසායනික පොහොරවල මිල තීරණය කිරීම” මැයෙන් 2022.08.22 දින කෘෂිකර්ම අමාත්‍යතුමන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයට 2022.09.22 දින පැවති අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී, බලපත්‍රලාභී නිෂ්පාදකයින්ගේ පොහොර ගොවීන් විසින් මිල දී ගැනීම සඳහා ස්ථාවර අමාත්‍ය මණ්ඩල ප්‍රසම්පාදන කමිටුව මගින් නිර්දේශ කර ඇති පරිදි හෙක්ටයාර දෙකක උපරිමයකට යටත්ව හෙක්ටයාරයකට රු. 20,000.00 ක මුදලක් පොහොර සහනාධාරයක් වශයෙන් රජය විසින් දැරීමට අනුමැතිය ලැබී ඇත.

එසේම, මෙරට කෘෂිකර්මාන්තය තිරසර, පරිසර හිතකාමී පද්ධතියක් ලෙස ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා කාබනික යෙදවුම් යෙදවීම සඳහා ක්‍රමවත් පරිදි පියවර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ඒ සඳහා වන සැලසුම්ගත ගමන් මාර්ගයේ එක් පියවරක් ලෙස, 2022/23 මහ කන්නයේ වී වගාව සඳහා 30% ක් පරිසර හිතකාමී පොහොර භාවිතා කිරීම අරමුණු කරගත්, රජයේ පොහොර බෙදාහැරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළව මෙම මාර්ගෝපදේශය සකස් කර ඇත.

මෙම මාර්ගෝපදේශය තුළ රජයේ පොහොර ප්‍රතිපත්තිය, පොහොර ඉල්ලුම් කිරීම, පොහොර බෙදාහැරීම, පොහොර නිසි ලෙස භාවිතා කිරීම, අධීක්ෂණය, ප්‍රගතිය වාර්තා කිරීම, සමාලෝචනය හා ප්‍රතිඵල ඇගයීම යනාදී කරුණු ද ඇතුළත් කර ඇත.

දිවයිනෙහි කෘෂිකර්මාන්තයට සම්බන්ධ මෙම ජාතික කර්තව්‍ය මෙම මාර්ගෝපදේශයේ සඳහන් ආකාරයට සාර්ථකව ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායී ලෙස ඉටු කිරීම මෙම කාර්යය හා සම්බන්ධ සියලුම පාර්ශවයන්හි වගකීම බැව් කාරුණිකව සිහිපත් කරමි.

මෙම මාර්ගෝපදේශයේ සඳහන් ක්‍රමවේද, උපදෙස්, සීමාවන් හා කොන්දේසි මැනවින් අධ්‍යයනය කර, සහනාධාර පොහොර වැඩසටහන කන්නය තුළ දී සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය දැනුවත්භාවය අදාළ සියලු නිලධාරීන්ට ලබා දෙන ලෙසත් කාරුණිකව දන්වමි.

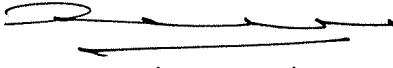
මෙවර අමාත්‍යාංශය මගින් කිසිදු පරිසර හිතකාමී පොහොර වර්ගයක් නිශ්චිත වශයෙන් ඒ ඒ ප්‍රදේශයේ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන වෙත බෙදාහැරීම සඳහා තෝරා ගැනීමට කටයුතු නොකෙරේ.

නිශ්චිත ප්‍රදේශයක කුමන නිෂ්පාදනයක් කාර්යක්ෂමව ක්‍රියා කරයිද යන්න නිශ්චිතවම හඳුනා ගැනීමට නොහැක. එකම නිෂ්පාදනය එහි පෝෂක අන්තර්ගතයෙන් හෝ ක්ෂුද්‍රජීවීන් සංඛ්‍යාවෙන් සහ කාර්යක්ෂමතාවයෙන්, කාණ්ඩයෙන් කාණ්ඩයට වෙනස් වන අතර ඒ ඒ පොහොර වල කාර්යක්ෂමතාව රදා පවතින්නේ යොදා ගන්නා අමුද්‍රව්‍ය, හා අනෙකුත් පරිසර සාධක මත බැවින් මිල තීරණය කිරීම ගැටලු සහගත බව තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව පෙන්වා දී ඇත.

එබැවින්, මෙතැන් සිට ගොවීන්ට තමන්ට සුදුසු පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදනය තෝරා ගැනීමට පහසුකම් සැලසීමේ වැඩපිළිවෙලක් යොදනු ලැබේ.

මේ සඳහා එක් එක් නිෂ්පාදනය මගින්, 30% ක රසායනික පොහොර වෙනුවට හෙක්ටයාරයකට යෙදවිය යුතු නම් නිෂ්පාදනවල ප්‍රමාණයන්, මිල, හා සැපයීමට හැකි ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන පිළිබඳ තොරතුරු රැස් කිරීම සඳහා අභිලාෂය කැඳවා කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ වෙබ් අඩවියෙහි සඳහන් කර ඇත.

ඒ අනුව නිෂ්පාදන ලැයිස්තුව, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ වෙබ් අඩවිය (www.agrimin.gov.lk) වෙත පිවිස ලබා ගත හැකි අතර ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයෙන් ලබා ගත හැකි නිෂ්පාදනවලින් සුදුසු නිෂ්පාදන තෝරා ගැනීම සඳහා ගොවීන් දැනුවත් කිරීමට සෑම ආකාරයකින්ම කටයුතු කළ යුතුය. දිස්ත්‍රික්ක හා ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම කමිටුවල මෙන්ම පොහොර කමිටුවලදී ද මෙම තොරතුරු පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් කිරීමට කටයුතු කිරීම සඳහා දිසාපතිවරුන් හා ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ගේ සහයෝගය අපේක්ෂා කරමි.

එම්.බී.ආර්. පුෂ්පකුමාර

ලේකම්

පටුන

	පිටු අංකය
1. රජයේ පරිසර හිතකාමී පොහොර සහනාධාර ප්‍රතිපත්තිය	- 1
2. සහනාධාර මත ලැබෙන පරිසර හිතකාමී පොහොර ප්‍රමාණය	- 2
3. සහනාධාර පොහොර ලබා ගැනීම සහ බෙදා හැරීමේ ක්‍රියාවලිය	- 2
4. සහනාධාර මත පරිසර හිතකාමී පොහොර බෙදා හැරීමේ දී ඒ සඳහා පිළියෙල කර ඇති සැලැස්ම උපයෝගී කර ගැනීම	- 6
5. පරිසර හිතකාමී පොහොරවල ප්‍රමිතිය පාලනය	- 7
6. පරිසර හිතකාමී පොහොර ගබඩා සහ එම ගබඩා ලියාපදිංචි කිරීම	- 13
7. සහනාධාර සීමාව ඉක්මවා පොහොර අලෙවි කිරීම, මුදල් රැස් කිරීම, වාර්තා තබා ගැනීම හා සැපයුම්කරුවන්ට ගෙවීම් කිරීම	- 14
8. පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදකයින් වෙත ගෙවීම් සිදු කිරීම	- 14
9. පරිසර හිතකාමී සහනාධාර පොහොර බෙදා හැරීමේ දී දේශීය පොහොර නිෂ්පාදකයන්ගේ වගකීම් හා කාර්යයභාර්යය	- 15
10. පරිසර හිතකාමී පොහොර නිසි ලෙස භාවිතය තහවුරු කිරීම	- 16
11. අධිකෂණය	- 16
12. තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම හා ප්‍රගතිය වාර්තා කිරීම	- 17
13. ප්‍රගති සමාලෝචනය	- 18
14. ප්‍රතිඵල ඇගයීම	- 19

උපලේඛන හැඳින්වීම

- උපලේඛනය 01 - පරිසර හිතකාමී පොහොර සහනාධාර හිමිකම් සඳහා ඉල්ලුම් කිරීම හා තහවුරු කිරීම
- උපලේඛනය 02 - ගැණුම් ඇණවුම (Purchase Order)
- උපලේඛනය 03 - සැපයුම් ආයතනය පොහොර ලබා දීමට එකඟ වීම
- උපලේඛනය 04 - කොම්පෝස්ට් පොහොර සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිතිය
- උපලේඛනය 05 - දියර කාබනික පොහොර සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිතිය
- උපලේඛනය 06 - ජෛව පොහොර සැපයීම සඳහා වන ගිවිසුමේ සඳහන් ප්‍රමිතිය
- උපලේඛනය 07 - විශේෂ පොහොර සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති පිලිවිතර කෙටුම්පත
- උපලේඛනය 08 - වී වගාවට බලපත්‍ර ලාභී දේශීය සැපයුම්කරුවන්ගෙන් පරිසර හිතකාමී පොහොර මිලදී ගැනීම සඳහා මුදල් ඉල්ලුම් කිරීම
- උපලේඛනය 09 - වී වගාවට බලපත්‍ර ලාභී දේශීය සැපයුම්කරුවන්ගෙන් පරිසර හිතකාමී පොහොර මිලදී ගැනීම සඳහා මුදල් ගෙවීම
- උපලේඛනය 10 - වී වගාවට බලපත්‍ර ලාභී දේශීය සැපයුම්කරුවන්ගෙන් පරිසර හිතකාමී පොහොර මිලදී ගැනීම වෙනුවෙන් මුදල් ගෙවීම
- උපලේඛනය 11 - පරිසර හිතකාමී පොහොර බෙදාහැරීම, ගොවීන් වෙත නිකුත් කිරීම පිලිබඳ සති වාර්තාව
- උපලේඛනය 12 - මාසික ප්‍රගති වාර්තාව - පරිසර හිතකාමී පොහොර බෙදාහැරීම
- උපලේඛනය 13 - සහනාධාර මත බෙදාහරින ලද පොහොර පිලිබඳ ප්‍රගතිය

1 රජයේ පරිසර හිතකාමී පොහොර සහනාධාර ප්‍රතිපත්තිය

1.1 හෙක්ටයාරයකට (01) රු. 20,000 ක උපරිම සීමාවකට යටත්ව, උපරිම හෙක්ටයාර 2 ක් දක්වා වී වගා කරන ගොවීන්, වී වගාව සඳහා පරිසර හිතකාමී පොහොර නොමිලේ ලැබීමට හිමිකම් ලබයි.

1.2 හෙක්ටයාර් දෙකකට (02) වැඩියෙන් වී වගා කරන ගොවීන්ගේ නාමලේඛනයක් සකස්කර එම ගොවීන්ව කඩිනමින් හඳුනාගැනීමට වැඩපිළිවෙලක් ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් යෙදිය යුතුය. එම ගොවීන්ගේ තොරතුරු ඇතුළත් දත්ත පද්ධතියක් සකස්කර වෙබ් අඩවියේ පල කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.3 වී වගාව සඳහා පරිසර හිතකාමී පොහොර සහනාධාරයට අයදුම් කරන ගොවීන් පහත සඳහන් අවශ්‍යතා සපුරා තිබිය යුතුය.

1.3.1 කලින් කලට රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය අනුව ගොවීන් විසින් සපුරාලිය යුතු බව නියම කර ඇති යම් ක්‍රියාකාරකම් පවතී නම් ඒවා සම්පූර්ණ කර තිබීම.

1.3.2 වී ගොවිතැන් කරන කුඹුරු ඉඩම පිහිටි ප්‍රදේශයට අදාළ ගොවි සංවිධානයේ සාමාජිකත්වය ලබා තිබීම හා වී වගාවට පරිසර හිතකාමී පොහොර සහනාධාරය ලබා ගැනීම සඳහා අදාළ ගොවි සංවිධානයේ නිර්දේශය ලැබී තිබීම.

1.4 කිසියම් වගා කන්නයක ලබා ගත් පොහොර එම කන්නය තුළ දී වගාවට යෙදීමට නොහැකි අවස්ථාවල දී, ඒ බව කන්නයේ අවසානයට පෙර ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරී වෙත ලිඛිතව දැන්විය යුතු අතර, එලඹෙන කන්නයේ දී සහනාධාර මත පොහොර හිමිකම ලැබෙන්නේ පසුගිය කන්නයේ ඉතිරිව ඇති එම පොහොර ප්‍රමාණය අඩු කිරීමෙනි. එසේ ලිඛිතව නොදන්වා තිබීම වංචනික ක්‍රියාවක් වන අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් පරිසර හිතකාමී පොහොර සඳහා වන දිස්ත්‍රික් මෙහෙයුම් කමිටුවට නීතිය අනුව කටයුතු කළ හැකිය.

1.5 සහනාධාර මත ලබා දෙන පොහොර තොග නියමිත වගාවට යොදන තෙක් සැපයුම් ක්‍රියාවලියේ දී පොහොර තොගයේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ පූර්ණ වගකීම ඒ ඒ අවස්ථාවේ භාරකාරත්වය දරන ආයතනය විසින් දැරිය යුතුය.

1.6 සහනාධාර මත ලබා දෙන පොහොර නියමිත වගාවට යොදන තෙක් එය රජයේ පොදු දේපළක් සේ සලකා කටයුතු කළ යුතු වේ. රජයේ සහනාධාර යටතේ ගොවි ජනතාවට දෙනු ලබන පොහොර, 1988 අංක 76 දරන (සංශෝධන) පනතින් සංශෝධිත 1982 අංක 12 දරන පොදු දේපළ විෂයෙහි කරනු ලබන වැරදි පිළිබඳ පනතේ 12 වන වගන්තිය සමඟ කියවිය යුතු 5(අ) වගන්තිය යටතේ පොදු දේපළ වශයෙන් ගැනෙන රජයේ දේපළකි. එබැවින් සහනාධාර මත බෙදා හරිනු ලබන පරිසර හිතකාමී පොහොර අපේක්ෂිත ගොවි ජනතාව විසින් තත්කාර්ය සඳහා පමණක් යොදා ගත යුතු අතර එයින් බැහැර වන අවස්ථාවන්හි දී සංශෝධිත 1982 අංක 12 දරන පොදු දේපළ විෂයෙහි කරනු ලබන වැරදි පිළිබඳ පනත අදාළ කර ගත යුතු බව දන්වමි. තවද, සහනාධාර මත බෙදා හරිනු ලබන පොහොර සම්බන්ධයෙන් කරනු ලබන වැරදි මැඩලීම සඳහා පොලිස් විමර්ශන සිදු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන එකී විමර්ශන හා නෛතික ක්‍රියාමාර්ග සඳහා අවශ්‍ය සහයන් ලබා දෙන ලෙසත් දන්වමි. මෙම කාර්යය ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂවරයා, ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන් හා

ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් විසින් සහයෝගයෙන් සිදු කිරීමට වගබලා යුතුය.

2 සහනාධාර මත ලැබෙන පරිසර හිතකාමී පොහොර ප්‍රමාණය

- 2.1 පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදන ආයතනය විසින් ඒ ඒ පරිසර හිතකාමී පොහොර වර්ගයට අදාළව, වී වගා කරන ඒකීය භූමි ප්‍රමාණයකට යෙදිය යුතු පොහොර ප්‍රමාණ නිර්දේශ කර ඇත. එම පොහොර නිර්දේශ පදනම් කර ගනිමින් පරිසර හිතකාමී පොහොර සහනාධාර වැඩසටහනට උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා ඒ ඒ පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදනයන්ට අදාළව නිර්දේශ කරන ලද පොහොර ප්‍රමාණයන් හා වටිනාකම පිලිබඳ තොරතුරු කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ වෙබ් අඩවිය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබේ.
- 2.2 සහනාධාර මත පරිසර හිතකාමී පොහොර ලබා ගැනීමට හිමිකම ඇති ගොවීන්ට පොහොර සැපයිය යුත්තේ එම ගොවීන් වගා කරන කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය හා එයට අදාළ පොහොර නිර්දේශය අනුව නියමිත හෙක්ටයාරයකට රු. 20,000 කට නොවැඩි පොහොර ප්‍රමාණයක් සඳහා පමණි.

3 සහනාධාර පොහොර ලබා ගැනීම සහ බෙදා හැරීමේ ක්‍රියාවලිය

- 3.1 පරිසර හිතකාමී පොහොර, පරිහරණ හා මෙහෙයුම් වියදමකට යටත්ව ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානවලින් පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදන ආයතන හරහා ලබාගෙන ගොවීන්ට නිකුත් කළ යුතුය.
- 3.2 ගොවීන් විසින් ඒ ඒ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන මගින් ලබා දීමට කැමැත්ත පළ කර ඇති නිෂ්පාදන තෝරා ගත යුතුය. තවද මේ සඳහා දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම කමිටුව මගින් ගොවීන් දැනුවත් කර තීරණ ගැනීමට වැඩපිලිවෙළක් යෙදීම සුදුසු වේ.
- 3.3 එකී තෝරා ගත් නිෂ්පාදන ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ ගොවිජන ප්‍රාදේශීය නිලධාරී වෙත අදාළ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් (කෘ.ප.නි.ස) විසින් විධිමත් ලෙස දැනුම් දිය යුතුය. (උපලේඛනය 01)
- 3.4 ගොවීන්ගේ එම ඉල්ලීමවලට අදාළව පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදකයන් විසින් සපයා ගැනීමට නියමිත පොහොර ප්‍රමාණය, ගොවිජන සේවා බල ප්‍රදේශය සහ වපසරිය අනුව පොහොර තොගයේ වටිනාකම ඇතුළත්ව අදාළ සැපයුම්කරුවන් වෙත මිලදී ගැනීමේ ඇණවුමක් (Purchasing order) ගොවිජන සේවා ප්‍රාදේශීය නිලධාරී විසින් ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයට පිටපත් සහිතව නිකුත් කළ යුතු වේ. (උපලේඛනය 02)
- 3.5 එකී ඉල්ලීම සිදුකර දින 03 ක් තුළ නිෂ්පාදන ආයතනය විසින් සැපයීමට එකඟ විය හැකි බව හෝ නොහැකි බව ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරී හට ලිඛිතව ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයට පිටපත් සහිතව දැනුම් දිය යුතු වේ (උපලේඛනය 03). මේ සඳහා විද්‍යුත් තැපෑල භාවිතා කළ යුතුය.
- 3.6 ඒ අනුව ලබා දීමට එකඟතාවයට පැමිණි පරිසර හිතකාමී පොහොර ප්‍රමාණය නියමිත දින හෝ ඊට පෙර ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය වෙත හෝ ගොවි සංවිධානයේ පොහොර භාර ගන්නා

ස්ථානයට ලබා දීමට නිෂ්පාදන ආයතනය කටයුතු කළ යුතුය. භාණ්ඩ භාරගැනීමේ පත්‍රිකාවේ මුල් පිටපත සැපයුම්කරුගේ පිටපත ලෙසත්, දෙවැනි පිටපත ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ පිටපත ලෙසත්, තුන්වන පිටපත අදාළ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ පිටපත ලෙසත් සඳහන් වී තිබිය යුතුය. එම කාර්යය, කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර නිලධාරී හෝ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර නිලධාරීන් නොමැති ප්‍රදේශවල ග්‍රාම නිලධාරීගේ අධීක්ෂණය යටතේ හෝ ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් බලය පවරනු ලබන වෙනත් නිලධාරියකු විසින් සිදු කළ යුතුය

3.7 පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදකයින් පොහොර තොගය සැපයීමට පෙර කාණ්ඩ අනුව අදාළ පොහොර තොගය නියමිත ප්‍රමිතියට අනුකූල බවට සනාථ කිරීම සඳහා ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අනුකූලතා සහතිකය ලබා ගැනීම අනිවාර්ය වේ. සැපයුම් තොගයට අදාළ ඉන්වොයිස්පත් සැපයුම්කරු විසින් ගොවිජන සේවා ප්‍රාදේශීය නිලධාරී වෙත භාර දිය යුතුය.

මෙකී ඉන්වොයිස්පතෙහි පොහොර කාණ්ඩ අංකය, (පොහොර කාණ්ඩ අංකයට අදාළව ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය විසින් නිකුත් කරන ලද අලෙවි අනුමැතිය, මේ මගින් තහවුරු කර ගැනීමට හැකිවිය යුතුය.) ප්‍රමාණය, ගොවිජන සේවා බල ප්‍රදේශය, වපසරිය, වටිනාකම, ප්‍රවාහනය කරන ලද වාහනයේ අංකය, රියදුරුගේ නම, ජාතික හැඳුනුම්පත් අංකය ආදී තොරතුරු ඇතුළත් විය යුතුය.

3.8

3.8.1 දේශීය පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදකයින්ගේ නිෂ්පාදන මගින් පොහොර සපයන අවස්ථාවල දී, මෙම මාර්ගෝපදේශයේ 5 වන පරිච්ඡේදයේ සඳහන් පරිදි පොහොරවල ප්‍රමිති පාලනය සම්බන්ධව ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය මගින් නිකුත් කළ අනුකූලතා සහතිකය ලැබීමෙන් අනතුරුව පමණක් ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ එකඟතාවය මත එම සම්පූර්ණ පොහොර ප්‍රමාණයම ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරීගේ සම්බන්ධීකරණය යටතේ ගොවීන්ගේ නිශ්චිත කේන්ද්‍රගත ස්ථානවලට ප්‍රවාහනය කර දීමට එම දේශීය පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදකයා වගබලාගත යුතුය. ගොවීන් වෙතට බෙදාහරින ලද පොහොර ප්‍රමාණයට අදාළ භාණ්ඩ ලැබීමේ කුචිතාන්සිය (GRN) කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර නිලධාරීගේ සහ ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරීගේ අත්සන් සහිත විය යුතුය.

මේ සඳහා වන මෙහෙයුම් හා පරිපාලන වියදම් දිස්ත්‍රික් පොහොර කමිටු, ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය හා ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත මහාභාණ්ඩාගාරයේ එකඟතාවය මත කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය විසින් වෙන් කරනු ලැබේ.

ගොවීන් සඳහා පොහොර නිකුත් කිරීමේදී ලදුපතක් නිකුත් කිරීම සිදු කළ යුතුය. තවද සියළුම පරිසර හිතකාමී පොහොරවල මිල ගණන් ගොවිජන සේවා ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථානයන්හි ප්‍රදර්ශනය කළ යුතුය.

3.8.2 2022 යල කන්නයේ පොහොර බෙදාහැරීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා ඉන්ධන සැපයීම බාධා වීම හේතුවෙන් ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන වල ඉතිරිව ඇති සෑම කාබනික පොහොර, තවදුරටත් ප්‍රමිතිය පරීක්ෂා කර, පොහොර උපදේශන කමිටුවට ඉදිරිපත් කර එහි නිර්දේශ අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කර විශේෂ අනුමැතියක් යටතේ ගොවීන්ගේ කැමැත්ත ද ලබාගෙන බෙදාහැරීම කල හැකිය . එම පොහොර පෙර කන්නයේ ස්ථාවර අමාත්‍යා මණ්ඩල ප්‍රසම්පාදන කමිටුව මගින් මිල තීරණය කල පොහොර වන හෙයින් කිසිම හේතුවක් නිසා එකී විශේෂ අවසරය නොමැතිව බෙදීම නොකල යුතුය. ඒ අනුව

ලබාගන්නා අවසරය මත බෙදාහැරීම කරනු ලබන පොහොර සඳහා ගෙවීම් කිරීමට දිසාපති වරයාගේ නිර්දේශය මත අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

3.9 පරිසර හිතකාමී සහනාධාර පොහොර අයදුම් කිරීම

3.9.1 පරිසර හිතකාමී සහනාධාර පොහොර ලබා ගෙන බෙදාහැරීමට ඉදිරිපත් වන ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන විසින් සිය බල ප්‍රදේශයේ කන්නය ආරම්භ කිරීමට අවම සති දෙකකට පෙර අවශ්‍යතාවය සඳහන්කර ලිඛිත ඉල්ලීමක් එම ගොවිජන සේවා බල ප්‍රදේශයට පොහොර සැපයීමට කැමැත්ත පළකර ඇති පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදන ආයතන වෙත 3.4 හි දක්වා ඇති පරිදි යොමු කළ යුතුය. ඒ අනුව ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව හා අදාළ පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදන ආයතනය විසින් පොහොර බෙදාහැරීම සිදුකරනු ලැබේ.

3.9.2 ගොවීන් විසින් පරිසර හිතකාමී සහනාධාර පොහොර අයදුම් කිරීමේ දී,

3.9.2.1 ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන වෙත ග්‍රාම නිලධාරී වසම් මට්ටමින් කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර විසින් එවනු ලබන ගොවීන්ගේ ලැයිස්තුව පදනම් කර ගෙන ඉහත 2.1 හි සඳහන් පොහොර නිර්දේශ මත ගොවීන් වෙත පොහොර නිකුත් කිරීම සිදු කළ යුතුය.

3.9.2.2 කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් / සංවර්ධන නිලධාරීන් / ග්‍රාම නිලධාරීන් / මහවැලි ඒකක කළමනාකරු විසින් තම ග්‍රාමසේවා වසම්වලට අදාළ ගොවීන්ගේ ලැයිස්තුවල දෘඪ පිටපත් ලබාගත යුතුය.

3.9.2.3 එම ලැයිස්තුවේ යම් ගොවි මහතෙකුට අදාළ තීරයේ දකුණු පසින් කෘෂි දේශගුණික කලාපය, වාරි ක්‍රමය, වගා භූමි ප්‍රමාණය, අවශ්‍ය පොහොර ප්‍රමාණය හා ගොවි මහතාගේ අත්සන / මහපට ඇඟිලි සලකුණ සටහන් කිරීම සඳහා ස්ථාන වෙන් කර ඇත.

3.9.2.4 පරිසර හිතකාමී පොහොර ලබා ගන්නා ගොවීන්ගේ තොරතුරු ඇතුළත් ලැයිස්තුවල නිරවද්‍යතාවය පිළිබඳව ක්ෂේත්‍ර කමිටුවේ නිලධාරීන් විසින් අත්සන් තබා සහතික කළ යුතුය.

3.9.2.5 පරිසර හිතකාමී සහනාධාර පොහොර ලබාදීමට සුදුසු ගොවීන් නිර්දේශ කිරීමට පත්කරන ක්ෂේත්‍ර කමිටුව, කෘෂිකර්ම උපදේශක, කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර, ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය වෙත අනුයුක්ත කරන ලද සංවර්ධන නිලධාරී හා ගොවි සංවිධාන සභාපති / ලේකම් යන නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත විය යුතුය.

3.9.2.5.1 කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර නිලධාරීන් නොමැති ප්‍රදේශවල කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර නිලධාරීන් වෙනුවට මේ සඳහා ග්‍රාම නිලධාරී හෝ වෙනත් නිලධාරියෙකු ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් පත් කළ යුතුය.

3.9.2.5.2 මහවැලි බල ප්‍රදේශ සම්බන්ධයෙන් වන කල් හි ඉහත 3.9.2.5. හි සඳහන් ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානවල සංවර්ධන නිලධාරීන් වෙනුවට මහවැලි ඒකක කළමනාකරු ද මෙම ක්ෂේත්‍ර කමිටුවේ සාමාජිකයෙකු විය යුතුය.

- 3.9.2.6 යම් ගොවි මහතකු පරිසර හිතකාමී සහනාධාර පොහොර ඉල්ලුම් කිරීමේ දී ඉහත ලැයිස්තුවේ ඔහුට අදාළ තොරතුරු නිවැරදිව ඇතුළත් කිරීමෙන් පසු ගොවි මහතාගේ අත්සන ලබාගත යුතුය.
 - 3.9.2.7 ඉහත 3.9.2.5. හි ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් විසින් ලබා දෙන තොරතුරු ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ දී පරිගණකගත කළ යුතුය.
 - 3.9.2.8 අදාළ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර නිලධාරී විසින් පොහොර ලබා ගැනීම පිණිස ලදු පතක් ගොවි මහතා වෙත නිකුත් කළ යුතුය. එම ලදු පත ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයට හෝ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර නිලධාරී වෙත භාරදීමෙන් පසු ඔහු වෙත අවශ්‍ය පරිසර හිතකාමී පොහොර ප්‍රමාණය ලබා දිය යුතුය. ගොවීන් වෙත නොමිලයේ පොහොර නිකුත් කිරීමේ දී අංක සහිත විධිමත් ලදුපතක් ලබා දී උපලේඛන 01 හි ගොවි මහතාගේ අත්සන හා දිනය සටහන් කර කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර නිලධාරී / බලය ලත් නිලධාරියා විසින් ඒ බව සහතික කළ යුතුය.
 - 3.9.2.9 ඉහත 3.9.2.7. හි සඳහන් තොරතුරු සෑම මාසයක් අවසානයේම දත්ත පද්ධතියට ඇතුළත් කිරීම පිණිස ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරී විසින් ගොවිජන සංවර්ධන දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය වෙත ලබා දිය යුතුය. දිස්ත්‍රික් භාර ගොවිජන සංවර්ධන නියෝජ්‍ය/සහකාර කොමසාරිස් විසින් සෑම මාසයකම ප්‍රගතිය පරීක්ෂා කර අදාළ මාසය අවසන් වී දින දහය (10) ක් ඇතුළත දත්ත පද්ධතියට ඇතුළත් කළ යුතුය. එසේ නියමිත පරිදි තොරතුරු ලබා නොදෙන ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන හඳුනාගෙන අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම දිස්ත්‍රික් ගොවිජන සංවර්ධන නියෝජ්‍ය / සහකාර කොමසාරිස් විසින් සිදු කළ යුතුය. අවශ්‍ය නම් තොරතුරු ලබා දෙන තෙක් අදාළ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන වෙත පොහොර තොග ලබාදීම තාවකාලිකව අත්හිටුවීම වුව ද සිදු කළ හැකි වේ.
 - 3.9.2.10 දත්ත පද්ධතිය තුළ මෙතෙක් ඇතුළත්ව නොමැති ගොවීන්, පරිසර හිතකාමී සහනාධාර පොහොර සඳහා ඉල්ලුම් කරන අවස්ථාවල දී ඔවුන්ගේ තොරතුරු යාවත්කාලීන කර අලුතින් දත්ත පද්ධතියට ඇතුළත් කළ හැකි නමුදු එසේ කිරීමට පෙර අදාළ ගොවි මහතාගෙන් පොහොර ඉල්ලීමක් ලබා ගෙන (උපලේඛන 01 ට අනුව) ඔහු වෙත සහනාධාර පොහොර නිකුත් කිරීම සුදුසු බවට ඉහත ක්ෂේත්‍ර කමිටුවේ නිර්දේශය මත ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරී විසින් තම අත්සන යොදා සහතික විය යුතුය.
 - 3.9.2.11 නව ගොවීන්ගේ නාම ලේඛන දිස්ත්‍රික් ගොවිජන සංවර්ධන නියෝජ්‍ය/සහකාර කොමසාරිස්ගේ නිර්දේශය සහිතව දත්ත පද්ධතියට ඇතුළත් කළ යුතුය.
- 3.10 පරිසර හිතකාමී සහනාධාර මත පොහොර සපයා ගැනීමට හිමිකම ඇති ගොවීන් පිළිබඳ තොරතුරු කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් විසින් හෝ එම නිලධාරීන් සේවයේ යොදවා නොමැති ප්‍රදේශවල දී පොහොර බෙදා හැරීම සම්බන්ධීකරණය සඳහා පත් කළ නිලධාරීන් විසින් ලබා දිය යුතුය.
- 3.11 වී වගාව සඳහා පොහොර නිර්දේශයන් අනුව පරිසර හිතකාමී පොහොර අයදුම් කරන බව හා ගොවීන් නිවැරදි පොහොර ප්‍රමාණය සපයා ගෙන වී වගාවට යොදන බව තහවුරු කිරීමේ

වැඩපිළිවෙලක් කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුන්/ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර නිලධාරීන් විසින් යෙදීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

- 3.12 ගොවීන් විසින් ඉදිරිපත් කරන පරිසර හිතකාමී පොහොර අයදුම්පත්‍රවල සඳහන් තොරතුරුවල නිරවද්‍යතාවය පරීක්ෂාකර තහවුරු කරගෙන ගොවීන්ගේ නම්, වගා කරන කුඹුරුවල නම් හා ප්‍රමාණයන් හා ඒ සඳහා හිමි පොහොර ප්‍රමාණයන් (තෝරා ගත් නිෂ්පාදකයින්ගේ පොහොර) ඇතුළත් ලේඛනයක් සිය බල ප්‍රදේශය සඳහා කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර විසින් හෝ එම නිලධාරීන් සේවයේ යොදවා නොමැති ප්‍රදේශවල අදාළ නිලධාරීන් විසින් පිළියෙල කර ග්‍රාම නිලධාරී කාර්යාලය, කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර කාර්යාලය, ගොවි සංවිධානයේ සභාපතිගේ නිවස හෝ කාර්යාලය සහ මහවැලි බල ප්‍රදේශවල ඒකක කළමනාකරුගේ කාර්යාලය යන ස්ථානවල ප්‍රසිද්ධ කළ යුතු වේ.
- 3.13 මෙම ලේඛනවල සඳහන් තොරතුරු සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් වන මහජන විරෝධතා පරීක්ෂා කර නිරවද්‍යතාවය තහවුරු වන වැඩපිළිවෙලක් යෙදීමට ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරී හා කෘෂිකර්ම උපදේශක සහ මහවැලි බල ප්‍රදේශවල කොට්ඨාස කළමනාකරු ඒකාබද්ධව කටයුතු කළ යුතු වේ.
- 3.14 මහවැලි බල ප්‍රදේශවල සහනාධාර පරිසර හිතකාමී පොහොර හිමි ගොවීන්ගේ නාම ලේඛනයක්, ගොවි මහතාගේ නම, ලිපිනය, ජාතික හැඳුනුම්පත් අංකය, කුඹුරු ඉඩමේ ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්වලින්), පිහිටීම නිශ්චය කර ගත හැකි තොරතුරු, ගොවි මහතාගේ දුරකථන අංකය හා නියමිත පොහොර ප්‍රමාණය ඇතුළත් වන පරිදි ඒකක කළමනාකරු විසින් සකස් කර අත්සන සහ නිල මුද්‍රාව යොදා නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කිරීම පිණිස කොට්ඨාස කළමනාකරුගේ ද අත්සන සහ නිල මුද්‍රාව ලබාගෙන අදාළ ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරී වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. එමෙන්ම එම නාම ලේඛනයේ පිටපත් ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල් වෙත හා ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂ වෙත ද යොමු කළ යුතුය.

4 සහනාධාර මත පරිසර හිතකාමී පොහොර බෙදා හැරීමේ දී ඒ සඳහා පිළියෙල කර ඇති සැලැස්ම උපයෝගී කර ගැනීම

- 4.1 ඉහත පරිදි පරිසර හිතකාමී පොහොර බෙදා හැරීමේ ජාතික සැලැස්ම ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් පරිසර හිතකාමී පොහොර සඳහා වන දිස්ත්‍රික් මෙහෙයුම් කමිටුව හා ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂවරයාගේ එකඟතාවය මත ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබේ. එය www.aginfo.agrimin.gov.lk යන වෙබ් අඩවියේ පළ කළ යුතුය.
 - 4.1.1 මෙම පොහොර බෙදා හැරීමේ සැලැස්ම සකස් කිරීමේ දී කිසිදු අවස්ථාවක එක් එක් ගොවිජන සේවා බල ප්‍රදේශයේ අස්වැද්දා ඇති සම්පූර්ණ කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය ඉක්මවා නොයන බවට වගබලා ගත යුතුය. නව අස්වැද්දීම් හේතුවෙන් සම්පූර්ණ කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය වැඩිවීමක් සිදුවන අවස්ථාවල දී ඒ සඳහා ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ පූර්ව අනුමැතිය ලබා ගැනීම අනිවාර්ය වේ.
- 4.2 පොහොර බෙදාහැරීමට පිළියෙල කර ඇති සැලැස්ම දිස්ත්‍රික්කය තුළ විධිමත්ව ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම පරිසර හිතකාමී පොහොර සඳහා වන දිස්ත්‍රික් මෙහෙයුම් කමිටුවට පැවරේ. එහි දී,
 - 4.2.1 වී වගාව සඳහා කන්න රැස්වීමේ දී ගනු ලබන තීරණවලින් අපගමනය වෙමින් කටයුතු කරන ගොවීන් හා හෙක්ටයාර් දෙකකට වඩා වී වගාකරන ගොවීන් ද කන්න රැස්වීම් තීරණ

පරිදි කුඹුරුවල අනෙකුත් හෝග වගාකරන ගොවීන් ද විවෘත වෙළෙඳපොළ මිල ගණන් යටතේ පොහොර සපයාගත යුතුය.

5 පරිසර හිතකාමී පොහොරවල ප්‍රමිති පාලනය

5.1 1988 අංක 68 දරන පොහොර විධිමත් කිරීමේ පනතේ පොහොර යනුවෙන් අර්ථ නිරූපණය කර ඇත්තේ, “පිළිගත් ශාක පෝෂක එකක් හෝ වැඩි ගණනක් ඇතුළත් වන්නා වූ ද, ශාක පෝෂක තිබීම හේතුකොට ගෙන භාවිත කරනු ලබන්නා වූ ද, ශාක වැඩීම ප්‍රවර්ධනයේ ලා භාවිත කිරීම පිණිස අරමුණු කරනු ලබන නැතහොත් ඒ සඳහා අගයක් ඇතැයි කියනු ලබන යම් ද්‍රව්‍යයක් අදහස් වන අතර, පිරියම් නොකළ සත්ත්ව හෝ ශාකමය පොහොර ඊට ඇතුළත් නොවේ” යනුවෙනි.

5.2 පරිසර හිතකාමී පොහොර මූලික වශයෙන් වර්ග තුනක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය. එනම්, සන පොහොර, දියර පොහොර හා ජෛව (ජීව) පොහොර ලෙසයි.

5.2.1 සන පොහොර ලෙස හඳුන්වනු ලබන්නේ ශාක වර්ධනය හෝ ඵලදාව හෝ ගුණත්වය වැඩි කිරීම සඳහා ඉවහල්වන, ශාක පෝෂක එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් පවතින්නාවූ ද, ශාක කොටස් හෝ සත්ත්ව කොටස් හෝ ස්වභාවික ඛනිජ හෝ මේවායින් එකක් හෝ වැඩි ගණනකින් සමන්විත, භෞතික හා රසායනික ක්‍රියාවලියක් මගින් විසංයෝජනය කරන ලද පසේ සාරවත් බව හා නිරෝගිමත් බව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා උපකාරීවන ද්‍රව්‍යයක් මින් අදහස් වේ.

5.2.2 දියර පරිසර හිතකාමී පොහොර ලෙස හඳුනාගනු ලබන්නේ ශාක වර්ධනය හෝ ඵලදාව හෝ ගුණත්වය වැඩි කිරීම සඳහා ඉවහල්වන, ශාක පෝෂක එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් පවතින්නාවූ ද, ශාක කොටස් හෝ සත්ත්ව කොටස් හෝ මේවායින් එකක් හෝ වැඩි ගණනක් ජීරණ ක්‍රියාවලියට ලක් කර සහ ප්‍රෝටීන හයිඩ්‍රොලයිසේට් (Protine Hydrolysate) තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් සකස් කළ දියර පොහොර වේ.

5.2.3 ජෛව පොහොර ලෙස හඳුනාගනු ලබන්නේ සන හෝ විශේෂ ද්‍රාවණයක් යොදා ගනිමින් ඒ තුළ අඩංගු කළ කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා ප්‍රයෝජනවත් වන වායුගෝලීය නයිට්‍රජන් තිර කිරීම, පාංශු පොස්පරස් හෝ පසෙහි පවතින පෝෂක ද්‍රව්‍ය ශාකවලට උරාගත හැකි ආකාරයට වෙනස් කිරීම ආදී ක්‍රියාවලි සඳහා උපකාරීවන, පසෙහි හෝ ශාකවල ඵලදායීත්වය ඉහළ නැංවීමට භාවිත කළ හැකි ජීව තත්ත්වයේ පවතින නිෂ්පාදන වේ.

5.3 දේශීය නිෂ්පාදකයින් විසින් නිෂ්පාදනය කරන ලද පරිසර හිතකාමී පොහොර අතරින් කොම්පෝස්ට් පොහොර හා දියර කාබනික පොහොර සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය විසින් නිශ්චය කොට ප්‍රකාශයට පත්කොට ඇති ප්‍රමිතීන් පදනම් කර ගන්නා අතර ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය නයිට්‍රජන් සම්බන්ධයෙන් ලබා දී ඇති අවම අනුපාතය එම පොහොර සඳහා කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අවම නිර්දේශය පරිදි 1.5% ලෙස සංශෝධනය කර යොදාගන්නා අතර ජෛව පොහොර සඳහා 2022 යල කන්නයේ ප්‍රසම්පාදනයේ දී අනුගමනය කළ ප්‍රමිතීන් යොදා ගනු ලැබේ. විශේෂිත පොහොර සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය මගින් ඉදිරිපත් කර ඇති මහජන අදහස් සඳහා ප්‍රමිති කෙටුම්පත යොදා ගනු ලැබේ.

- I. කොම්පෝස්ට් පොහොර - ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති 1635:2019 (උපලේඛන 04)
- II. දියර කාබනික පොහොර - ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති 1702:2021 (උපලේඛන 05)

- III. ජෛව පොහොර - වී වගාව සඳහා පරිසර හිතකාමී පොහොර සැපයීම සඳහා වන 2022 යල කන්නයේ ලංසු ලේඛනයේ සඳහන් ප්‍රමිතිය (උපලේඛන 06)
- IV. විශේෂිත පොහොර - ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය මගින් ඉදිරිපත් කර ඇති මහජන අදහස් සඳහා ප්‍රමිති කෙටුම්පත අදාළ වන පරිදි යොදාගනු ලැබේ. (උපලේඛන 07)

5.4 බෙදා හරින පොහොර ඉහත ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වන බවට වගබලා ගැනීමට ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කටයුතු යෙදිය යුතුය, ඒ අනුව .අදාළ පොහොර තොගය බෙදා හැරීමට පෙර සෑම පොහොර කාණ්ඩයක්ම සඳහාම ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂවරයාගේ අනුකූලතා සහතිකයක් ලබා ගැනීමට ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව කටයුතු කළ යුතුය. ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් නිකුත් කරන ලද අනුකූලතා සහතිකයක් නොමැති කිසිදු පොහොර වර්ගයක් ගොවීන් අතට පත්වීමට ඉඩකඩක් නොතැබීමට වග බලා ගත යුතුය.

5.5 පරිසර හිතකාමී පොහොර ප්‍රමිතිය පාලනය කිරීම සම්බන්ධව එක් එක් ආයතනයේ / පරිසර හිතකාමී පොහොර සඳහා වන දිස්ත්‍රික් මෙහෙයුම් කමිටුවේ කාර්යය සහ වගකීම පහත පරිදි වේ.

5.5.1 ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය

5.5.1.1 1988 අංක 68 දරන පොහොර විධිමත් කිරීමේ පනත යටතේ බලපත්‍රලාභී පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදකයින්ට බලපත්‍රය මගින් පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදනයට අවසර ලබා දී ඇති අතර පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදනවල ප්‍රමිතිය කාණ්ඩ වශයෙන් පරීක්ෂා කිරීම හා එකී කාණ්ඩවලට අනුකූලතා සහතික නිකුත් කිරීම ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ වගකීම වේ.

5.5.1.2 ඒ අනුව එවැනි අනුකූලතා සහතිකයක් නොදරන කිසිදු පරිසර හිතකාමී පොහොර කාණ්ඩයක් ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් මිලදී නොගත යුතු අතර වෙළෙඳපොළේ ඇති අනුකූලතාවයක් නොලැබූ සියලු පොහොර බාල පොහොර ලෙස සලකා 1988 අංක 68 දරන පොහොර විධිමත් කිරීමේ පනතේ 15,16,21 හා 22 වගන්ති ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීම ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය යටතේ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලවලට අනුයුක්ත කර ඇති සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම වේ.

5.5.1.3 තවද, සහකාර අධ්‍යක්ෂවරු විසින් බලපත්‍රලාභී පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදකයින්ගේ පොහොර කාණ්ඩයක් නිෂ්පාදනය කර අවසන් වූ බව ඔහු වෙත දැන්වූ වහාම අප්‍රමාදව එකී නිෂ්පාදනයේ සාම්පල 1988 අංක 68 දරන පොහොර විධිමත් කිරීමේ පනතේ 12(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය විසින් නිශ්චය කර ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති සාම්පල ලබා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය අනුගමනය කරමින් අදාළ නිෂ්පාදක ස්ථානයේ දී, නිෂ්පාදකයා ඉදිරියේ දී ලබා ගත යුතුය. එකී සාම්පල නිසි ලෙස මුද්‍රා තබා ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයෙන් ලබාදී ඇති ආකෘති පත්‍රය භාවිත කොට නියමිත පරිදි නිෂ්පාදකයාගේ / නිෂ්පාදකයාගේ බලයලත් සේවකයාගේ නම පැහැදිලිව සඳහන් කොට අත්සන ලබා ගත යුතු අතර නිසි පරිදි සහකාර අධ්‍යක්ෂවරයාගේ ද අත්සන හා නිල මුද්‍රාව තබා කඩිනමින් ජාතික

පොහොර ලේකම් කාර්යාලය වෙත ආරක්ෂිත තැපෑලෙන් හෝ අනිත් ගෙනවිත් භාරදීමට සැලැස්විය යුතුය. ඒ ඒ පොහොර කාණ්ඩයට අදාළව ගන්නා ලද සාම්පලවලට මුද්‍රා තබනු ලබන සාම්පලය බැගින් නිෂ්පාදකයාට අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී පරීක්ෂා කර බැලීම සඳහා ලබා දීමට ද වගබලා ගත යුතුය.

5.5.1.4 එවැනි සාම්පලවල විශ්ලේෂණ වාර්තා වැඩ කරන දින හතක් තුළ අදාළ විද්‍යාගාරවලින් ලබා ගැනීම සඳහා විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් සකස් කිරීමට ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් කටයුතු කළයුතු අතර , නිෂ්පාදකයාගෙන් සාම්පල ලබාගෙන වැඩ කරන දින දහයක් තුළ දී විශ්ලේෂණ වාර්තාවල පිටපත් සමග අනුකූලතා සහතිකය ,නිෂ්පාදකයාට නිකුත් කළ යුතුය. පොහොර නිෂ්පාදකයින් විසින් ජෛව පොහොර නිෂ්පාදනවල ප්‍රමිතිය තහවුරු කිරීමට ඉල්ලුම් කළ විට ඒ සඳහා නිර්දේශ ලබාදීමේදී දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂ විසින් අදාළ නිෂ්පාදකයා සතුව විද්‍යාගාර අයිතම සහ සුදුසුකම්ලත් මානව සම්පත් වලින් යුත් පිළිගත හැකි විද්‍යාගාර පහසුකම් ඇති බවට සහතික කළ යුතුය.

5.5.1.5 ජෛව පොහොර සඳහා ගෙවීම් සිදුකිරීමේදී නයිට්‍රජන් තිර කරණ බැක්ටීරියා 1×10^7 සෛල ප්‍රමාණයක් මිලිලීටර එකක තිබිය යුතු අතර කාර්යක්ෂමතා සංගුණකය රජරට විශ්වවිද්‍යාලය මගින් තහවුරු කර තිබිය යුතුය. සෛල ප්‍රමාණය ගැලපෙන විටදී පළමු ගෙවීම මුළු ප්‍රමාණයෙන් 60% ක් පමණක් කළ හැකිය. මේ සම්බන්ධයෙන් ගැටළු සහගත සියළු ගෙවීම් සඳහා වන ඉල්ලීම් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

5.5.1.6 බලපත්‍රලාභී නොවන පොහොර නිෂ්පාදන කිසිවක් වෙළෙඳපොළේ අලෙවි වීමට කිසිදු ආකාරයකින් ඉඩ නොතැබීමට දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් වගබලා ගත යුතුය. එවැනි අලෙවියක් සිදුවීම වැළැක්වීම සඳහා පනත ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂකවරයාගේ වගකීම සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන් වෙත පැවරේ.

5.5.1.7 ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය විසින් කිසිදු අවස්ථාවක දී මෙම මාර්ගෝපදේශයේ සඳහන් ප්‍රමිතියට අනුකූල නොවන පොහොර වී වගාව සඳහා බෙදාහැරීමට අනුකූලතා සහතික නිකුත් නොකළ යුතුය. එකී ප්‍රමිතීන් ට යම් වෙනසක් පවතින කාණ්ඩයක් අනාවරණය වූ වහාම, පොහොර උපදේශන කමිටුව ට ඉදිරිපත් කර එහි නිර්දේශ අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කර අමාත්‍යාංශයේ උපදේශ මත කටයුතු කළ යුතුය.

5.5.2 ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව

5.5.2.1 සෑම විටකම ඉහලම ප්‍රමිතියෙන් යුත් පරිසර හිතකාමී පොහොර ගොවීන් වෙතට පත් කිරීමට ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව බැඳී සිටී.

5.5.2.2 ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය වෙත පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදකයන් වෙතින් ලැබෙන පොහොර නියමිත ප්‍රමිති අනුකූලතා සහතිකය ලබා ඇති බවට ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරී හා බෙදාහරින අවස්ථාවේ දී කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් දැනගත යුතුය.

- 5.5.2.3 ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ නිලධාරීන් වෙත පවරනු ලබන පරිසර හිතකාමී පොහොර භාවිතය සම්බන්ධයෙන් සමස්ත කාර්යයභාර්යය පහත පරිදි වේ.
- i. කන්නය ආරම්භයේ දී ගොවි සංවිධාන රැස් කර කන්න රැස්වීම් පවත්වා අදාළ කන්නයේ වගා කටයුතු පිළිබඳ තොරතුරු රැස් කිරීම.
 1. උදා - වී වගා කරන ගොවීන් ගණන
 - a. වී වගා කිරීමට නියමිත හෙක්ටයාර ගණන
 - ii. ඉහත දී ලබා ගත් නිවැරදි හා සත්‍ය තොරතුරු අදාළ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන වෙත ලබා දීම.
 - iii. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර නිලධාරී (කෘ.ප.නි.ස.) කොට්ඨාසයට අදාළ පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදන හා භාවිත කරන ගොවීන් පිළිබඳ තොරතුරු ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය වෙත ලබා දීම.
 - iv. පරිසර හිතකාමී පොහොර වර්ග ලබා දෙන දේශීය නිෂ්පාදකයින් විසින් බෙදා හැරීමට නියමිත පොහොර වර්ග අදාළ ගොවිජන මධ්‍යස්ථාන වෙත හෝ කෘ.ප.නි.ස. කොට්ඨාස වෙත ඔවුන් විසින් ම ප්‍රවාහනය කරනු ලබයි.
 1. එලෙස, ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන වෙත රැගෙන එන ලද පොහොර තොග කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ නිෂ්පාදන සහකාර විසින් තම කෘ.ප.නි.ස. කොට්ඨාසයට අදාළ ගොවි සංවිධාන හරහා ගොවීන් වෙත බෙදා හැරීම.
 2. කෘ.ප.නි.ස. කොට්ඨාසය වෙත රැගෙන එන ලද පොහොර තොග අදාළ කොට්ඨාසය භාර කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ නිෂ්පාදන සහකාර විසින් භාර ගැනීමෙන් පසු ඉහත සඳහන් කළ අයුරින් ම ගොවීන් වෙත බෙදා හැරීම.
 - v. පොහොර බෙදා හැරීම් පිළිබඳ ලිපි ලේඛන හා දත්ත වාර්තා පවත්වා ගැනීම හා එම තොරතුරු අදාළ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම.

5.5.3 කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

5.5.3.1 සියලු දේශීය නිෂ්පාදකයින්ගේ පොහොර, බතලගොඩ, පරන්තන් හා බෝඹුවල කේන්‍ර පරීක්ෂණයන් සඳහා යොමු කර එම පොහොරවල එලදායිතාවය හා කාර්යක්ෂමතාවය පිළිබඳව නිර්දේශ ලබා දිය යුතුය.

5.5.3.2 කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුන් වෙත පරිසර හිතකාමී පොහොර භාවිතය සම්බන්ධයෙන් පවරනු කාර්යය පහත පරිදි වේ.

- කෘෂි තාක්ෂණය බෙදා හැරීම, පිරිස් කළමනාකරණය හා විවිධ අංශ සමඟ සම්බන්ධීකරණය කරමින් තම බල ප්‍රදේශය තුළ කෘෂිකාර්මික තාක්ෂණය, ගොවීන්, ව්‍යවසායකයින් හා අදාළ පාර්ශව වෙත ලබා දීම මූලික වේ.
 - i. කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් 2022/23 මහ කන්නය සඳහා ලබා දී ඇති පොහොර නිර්දේශය පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් කිරීම, පුහුණු කිරීම හා එයට අදාළව කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් හා අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීම.
 - ii. හරිත කෘෂිකර්මාන්තයට අදාළව ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන, ක්ෂේත්‍ර දින පැවැත්වීම.

- iii. වගා කන්නය තුළ ඇතිවන ගැටළු, පළාත් කෘෂිකර්ම/ දිස්ත්‍රික් නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ වෙත දැනුවත් කරමින් ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට යොමු කිරීම.
- iv. කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් / පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂවරුන් / නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂවරු විසින් හරිත කෘෂිකර්මාන්තයට සම්බන්ධව කාලානුරූපීව ලබාදෙන තොරතුරු ක්ෂේත්‍රයේ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීම හා ගොවීන් යොමු කරවීම.

5.5.4 පරිසර හිතකාමී පොහොර සඳහා වන දිස්ත්‍රික් මෙහෙයුම් කමිටුව

5.5.4.1 පරිසර හිතකාමී පොහොර වී වගාව සඳහා ලබාදීමේ දී ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්කයට අවශ්‍ය කරන පරිසර හිතකාමී පොහොර ප්‍රමාණය හැකිතාක් දුරට එම දිස්ත්‍රික්කය තුළින්ම සපයා ගැනීමටත්, ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්කයේ පොහොර නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කර ගැනීම සඳහාත්, නිසි කලට ගොවීන් වෙත පොහොර ලබාදීම සාක්ෂාත් කර ගැනීමටත් අදාළ විෂය භාර ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් කණ්ඩායම අධීක්ෂණය හා පසු විපරම් කිරීම සඳහාත්, පොහොර නිෂ්පාදකයින් කණ්ඩායමක් ලෙස ගොනු කර දිස්ත්‍රික්කයේ පොහොර අවශ්‍යතාව සපුරා ගැනීමේ වැඩපිළිවෙලක් සකස් කර ගැනීම සඳහාත්, ක්‍රමිකව කාබනික සහතිකකරණය වෙත පොහොර නිෂ්පාදකයින් යොමු කිරීමේ අරමුණ සහිතව මෙම කමිටුව ස්ථාපිත කෙරේ.

5.5.4.2 මෙම පරිසර හිතකාමී පොහොර සඳහා වන දිස්ත්‍රික් මෙහෙයුම් කමිටුව දිස්ත්‍රික් ලේකම් / දිසාපතිගේ සහභාගීත්වයෙන් හා, දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, නියෝජ්‍ය / සහකාර ගොවිජන කොමසාරිස්, නියෝජ්‍ය පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂ - ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂ, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී - හරිත කෘෂිකර්ම ක්‍රියාත්මක මධ්‍යස්ථානය යන සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විත වේ.

අන්තර් පළාත්වලදී මෙම කමිටුවට අන්තර් පළාත් නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ඇතුළත් වන අතර මහවැලි කලාපවලදී මහවැලි කලාප කළමනාකරු ඇතුළත් වේ.

5.5.4.3 පරිසර හිතකාමී පොහොර සඳහා වන දිස්ත්‍රික් මෙහෙයුම් කමිටුවේ කාර්යය

5.5.4.3.1 දිස්ත්‍රික්කය වෙත පොහොර ලබා දීමට කැමැත්ත පළ කරන ලද පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදකයින් අතරින් සුදුසු නිෂ්පාදකයින් තෝරා ගැනීමට ගොවීන් හට දැනුවත්භාවයක් නොමැති බැවින් අදාළ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය වෙත පොහොර ලබා දීමට සුදුසු නිෂ්පාදකයින් තෝරා නිර්දේශ කිරීම. එසේ නිර්දේශ කිරීමේදී,

- නිෂ්පාදකයා සම්බන්ධව හා නිෂ්පාදනය සම්බන්ධව පෙර කන්නවලදී ලත් අත්දැකීම් සැලකිල්ලට ගැනීම
- නිෂ්පාදකයා සතුව ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය අනුමත කරන ලද, ප්‍රමාණවත් තරම් පොහොර පවතී දැයි සොයා බැලීම
- නිෂ්පාදකයා සතුව තම නිෂ්පාදනය සඳහා අන්තර්ජාතිකව පිළිගත් සහතිකයක් තිබීම (එසේ සහතිකයක් ඇති ප්‍රමාණවත් තරම් පොහොර පවතින නිෂ්පාදකයින් සඳහා ප්‍රමුඛතාවය ලබා දීම)

- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිර්දේශ කරන ලද නිෂ්පාදනයක් වීම
- රජයේ ආයතනයක නිෂ්පාදනයක් වීම
- අදාළ දිස්ත්‍රික්කය තුළ ගොවිජන සේවා කොට්ඨාසය තුළ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මෙහෙයවීම මත ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණ කර සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලද පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදනයක් වීම
- 5.5.1.4 හා 5.5.1.5 අනුව පෞච්ච පොහොර සම්බන්ධයෙන් වන විට විද්‍යාගාර පහසුකම් ඇති බවට සහතිකයක් සහ කාර්යක්ෂමතා සංගුණකය පිලිබඳ තහවුරුවක් තිබිය යුතුය.

ඉහත කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදන ආයතන, ගොවීන්ගේ තෝරා ගැනීම පහසු කිරීම සඳහා නිර්දේශ කිරීමට දිස්ත්‍රික් ලේකම්/දිසාපති ප්‍රධානත්වයෙන් පවතින පරිසර හිතකාමී පොහොර සඳහා වන දිස්ත්‍රික් මෙහෙයුම් කමිටුවට කටයුතු කිරීම සුදුසුය.

5.5.4.3.2 විශේෂයෙන් තම දිස්ත්‍රික්කය තුළ නිෂ්පාදනය කරන බලපත්‍රලාභී නිෂ්පාදන වලට ප්‍රමුඛතාවය ලබා දීම මගින් සැපයුම කාර්යක්ෂම කර ගත හැකි බව පෙන්වා දෙන අතර නිසි නිෂ්පාදන ධාරිතාවයක් නොමැති බලපත්‍රලාභීන් විසින් තම නිෂ්පාදනාගාරයක සිදු නොකරන නිෂ්පාදන අතරමැදියෙකු සේ කටයුතු කරමින් බලපත්‍රලාභී නොවන නිෂ්පාදකයන්ගෙන් මිලදී ගෙන ගොවීන් වෙත ලබා දීමට ගන්නා සෑම උත්සාහයක්ම වැළැක්වීම සඳහා පියවර ගැනීමට අවධානය යොමු කළ යුතුය. ඒ සඳහා එකී නිෂ්පාදකයින්ගේ නිෂ්පාදන ධාරිතාවය නිෂ්පාදනාගාර වලට ගොස් නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා වැඩපිළිවෙලක් පරිසර හිතකාමී පොහොර සඳහා වන දිස්ත්‍රික් මෙහෙයුම් කමිටුව විසින් යොදා ගත යුතු අතර පොහොර වල ප්‍රමිතිය වඩාත් තහවුරු කර ගැනීම සඳහා විටින් විට බෙදා හරින ලද පොහොර වල සාම්පල ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂ මගින් ලබා ගෙන දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ අංකනය කර ගැනීමෙන් අනතුරුව ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය වෙත යොමු කිරීම සිදු කළ යුතුය. එමගින් එම සාම්පල වල පරීක්ෂණ වාර්තා ගෙන්වා ගනිමින් ගෙවීම් සිදු කිරීමේදී, ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය මගින් එක් එක් කාණ්ඩය සඳහා නිකුත් කර ඇති විෂ්ලේෂණ වාර්තාව හා සසඳා බලමින්, එම බෙදා හරින ලද නිෂ්පාදන වල පෝෂ්‍ය පදාර්ථයන්හි විශාල වෙනස්කමක් සිදුවී ඇත්දැයි නිරීක්ෂණය කොට ගෙවීම් සිදු කිරීම සඳහා පියවර ගත යුතුය.

- මෙම ක්‍රියාවලියේදී නිෂ්පාදකයින්ගේ නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මය, මිල ගණන, නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය ආදිය මත ඇතිවන තරඟය තුළින් ඉහළම ප්‍රතිලාභය ගොවීන්ට ලබා ගත හැකිවන පරිදි කටයුතු කළ යුතු හෙයින් ඉහළම තරඟකාරීත්වට ඉඩ සැලසිය යුතුය.

5.5.4.3.3 පරිසර හිතකාමී පොහොර නිසිලෙස භාවිතා කිරීම පිලිබඳ ගොවි ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා පොහොර සැපයුම්කරුවන් සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්, ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානවල නිලධාරීන් යොමු කිරීමට කටයුතු කිරීම.

5.5.4.3.4 දිස්ත්‍රික්කයේ කාබනික පොහොර නිෂ්පාදකයින් හට නිෂ්පාදන සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ලකුණ (SLS) හා යහපත් නිෂ්පාදන පිළිවෙත් (Good Manufacturing Practices - GMP) සහතික තත්ත්වය ලබා ගැනීම සඳහා වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම.

5.5.4.3.5 මීට අමතරව පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදන කාබනික සහතික දරන ආයතනයක් මගින් සහතිකකරණයට යොමු කරමින් එම, කාබනික පොහොර නිෂ්පාදන යොදා ගනිමින් වගා කෙරෙන ක්ෂේත්‍ර හඳුනාගෙන එම ගොවීන් සංවිධාන ගත කොට ඔවුන්ගේ පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදන කාබනික සහතිකකරණය දක්වා ගෙන යාමට අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය සහ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිකරන මණ්ඩලය සමඟ එක්වී කටයුතු කිරීම සඳහා අවධානය යොමු කිරීම තුළින් එම නිෂ්පාදන විදේශ වෙළෙඳපොළ දක්වා හඳුන්වාදීම.

5.5.4.3.6 එමෙන්ම පසේ ඇති කාබනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය හා පොස්පරස් ප්‍රමාණය කාබනික පොහොර යොදා වී වගා කිරීමේ දී ඉතා සැලකිල්ලෙන් පරීක්ෂා කළ යුතුය. එබැවින්, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සම්බන්ධ වී යාය මට්ටමින් පාංශු පෝෂක පරීක්ෂා කිරීමට වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම හා එහි ප්‍රතිඵල ප්‍රකාශයට පත්කිරීම, ඒ අනුව පොහොර භාවිතය පිළිබඳව උපදෙස් ගොවීන් වෙත ලබාදීම සඳහා වැඩපිළිවෙලක් සැකසීම.

5.5.4.3.7 ප්‍රගති සමාලෝචනය සහ පසු විපරම් කටයුතු

2022/23 මහ කන්නය සඳහා දිස්ත්‍රික්කයට අවශ්‍ය පරිසර හිතකාමී පොහොර වර්ග හා ප්‍රමාණයන් ප්‍රමාණවත් වේ ද යන්න සොයා බලා එම අවශ්‍යතා සැපයුම්කරුවන් මගින් සම්පූර්ණ කරගැනීම සහ පොහොර බෙදාහැරීමේ කටයුතු නිසි අයුරින් සිදුවේ ද යන්න නිරතරුව ම සොයා බලා අඩුපාඩු මගහරවා ගැනීමට කටයුතු කිරීමත්, විසඳා ගැනීමට අපහසු ගැටළු කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කිරීමටත් කටයුතු කළ යුතුය. අමාත්‍යාංශය විසින් අදාළ අංශ සමඟ සම්බන්ධීකරණය වීමෙන් ගැටළු නිරාකරණය කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.

5.6 ඉහත සියලු වගන්ති හා කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ දී මෙම මාර්ගෝපදේශයේ 1.6 ඡේදය කෙරෙහි ඉහළම අවධානයක් යොමු කරමින් කටයුතු කිරීම මීට අදාළ සියලු පාර්ශවයන්ගේ වගකීම වේ.

6. පරිසර හිතකාමී පොහොර ගබඩා සහ එම ගබඩා ලියාපදිංචි කිරීම

6.1. වාණිජ මට්ටමෙන් පරිසර හිතකාමී පොහොර ගබඩා කර තබන ස්ථාන ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි කිරීම නෛතික අවශ්‍යතාවයකි.

6.2. එබැවින් සහනාධාර මත පරිසර හිතකාමී පොහොර බෙදාහැරීමේ වැඩසටහනට සම්බන්ධ සියලු ආයතන විසින් දැනට ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි කර නොමැති පොහොර ගබඩා පිළිබඳ පහත දැක්වෙන තොරතුරු ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයට ඉදිරිපත් කර ලියාපදිංචි කර ගත යුතුය.

6.2.1. ආයතනයේ නම

- 6.2.2. ගබඩාවේ නම හා පිහිටීම
- 6.2.3. ගබඩාවේ ධාරිතාවය (මෙ.ටො. / ලීටර)
- 6.2.4. ආසන්නතම නගරය හා එහි සිට ගබඩාවට ප්‍රවේශ විය හැකි මාර්ග විස්තරය

7 සහනාධාර සීමාව ඉක්මවා පොහොර අලෙවි කිරීම, මුදල් රැස්කිරීම හා වාර්තා තබා ගැනීම හා සැපයුම්කරුවන්ට ගෙවීම් කිරීම.

7.1 මෙම මාර්ගෝපදේශයේ 1.1 අනුව සහනාධාර සීමාව ඉක්මවා පරිසර හිතකාමී පොහොර ඉල්ලුම් කරන්නේ නම් එම අවශ්‍යතාවය සහිත ගොවි මහතා අදාළ පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදන ආයතනය වෙතින් පෞද්ගලිකව මුදල් ගෙවා එම පොහොර ප්‍රමාණය ලබා ගත යුතුය.

8 පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදකයින් වෙත ගෙවීම් සිදු කිරීම

8.1 2022/23 මහ කන්නයේදී, ගොවීන් වෙත සහනාධාර ක්‍රමය යටතේ ලබා දෙන පරිසර හිතකාමී පොහොර සඳහා අදාළ නිෂ්පාදන ආයතනයට ගෙවීම් සිදුකිරීම මෙම මාර්ගෝපදේශයේ 2.2 හා 7.1 වගන්ති වලට අවධානය යොමුකරමින් දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය විසින් සිදු කළ යුතුය.

එහිදී මුදල් ඉල්ලුම් කිරීම සඳහා උපලේඛන 08 අකෘතිය අනුව එක් එක් දිස්ත්‍රික්ක වල නියෝජ්‍ය/සහකාර ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් විසින් ඉල්ලීමක් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

ඒ අනුව මුදල් ගෙවීම සඳහා නියෝජ්‍ය/සහකාර ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස්ගේ නිර්දේශය සහ දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ අනුමැතිය උපලේඛන 09 පරිදි ලබා ගත යුතුය. එසේ සිදුකරන ලද ගෙවීම් උපලේඛන 10 අකෘතිය පරිදි ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල් වෙත යොමුකර සහතික කිරීම සිදුකළ යුතුය.

8.2 පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදකයින් වෙත ගෙවීම් සිදුකිරීමේ දී පහත සඳහන් ලේඛන පරීක්ෂා කර බලා ගෙවීම් කළ යුතුය.

- i. භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමේ ඇණවුමට අදාළව (PO) සැපයුම්කරුගේ පිටපත
- ii. මිලදී ගැනීමේ ඇණවුමට අදාළ සැපයුම්කරු විසින් ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය වෙත නිකුත් කරන ලද පොහොර විකුණුම් ඉන්වොයිසිය (Invoice)
- iii. එම විකුණුම් ඉන්වොයිසියට (Invoice) අදාළ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන මගින් පොහොර භාරගත් බවට තහවුරු කර නිකුත් කරන ලද භාණ්ඩ භාරගැනීමේ පත්‍රිකාවෙහි ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයට අදාළ පිටපත හා සැපයුම්කරුට අදාළ මුල් පිටපත
- iv. ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය මගින් නිකුත් කරන ලද කාණ්ඩයට අදාළ ප්‍රමිතියට අනුකූල බවට තහවුරු කර නිකුත් කරන ලද සහතිකය
- v. 5.5.1.5 අනුව කාර්යක්ෂමතා සංගුණකය පිලිබඳ සහතිකය

9 පරිසර හිතකාමී සහනාධාර පොහොර බෙදා හැරීමේ දී දේශීය පොහොර නිෂ්පාදකයන්ගේ වගකීම් හා කාර්යයභාර්යය

9.1 දේශීය පරිසර හිතකාමී පොහොර නිෂ්පාදකයන් පොහොර වල, දක්වා ඇති ගුණාත්මකභාවය සහ පිරිවිතරවලට අනුව ගොවීන් වෙත පොහොර සැපයිය යුතුය.

9.2 නිෂ්පාදකයා විසින් යෝජනා කොට ඇති පරිදි, ගොවීන්ගේ ක්ෂේත්‍ර අනුව පරිසර හිතකාමී පොහොර බෙදාහැරීම සම්බන්ධ වගකීම නිෂ්පාදකයා විසින් දැරිය යුතුය. එමෙන්ම, වගා කිරීමේ කාලය තුළ ගොවීන් සඳහා නිසි උපදෙස් දීමේ වගකීම ද තෝරාගත් නිෂ්පාදකයන්/බෙදාහරින්නන් සතු වේ. ඉහත පොහොර නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය සම්බන්ධයෙන් ඇතිවන කිසිදු ගැටළුවක් සම්බන්ධයෙන් ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය වගකීමෙන් බැඳී නොසිටින අතර, නිෂ්පාදනයන් තුළ අඩංගු ප්‍රමිතියට වඩා අඩු හෝ මිශ්‍ර කරන ලද පොහොර ප්‍රමාණ සම්බන්ධයෙන්, 1988 අංක 68 දරන පොහොර විධිමත් කිරීමේ පනත යටතේ ඇති විධිවිධාන අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

9.3 මිලදී ගැනීම ඇණවුමෙහි කලින් කලට සඳහන් කරනු ලබන නියමයන් සහ කොන්දේසි, ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ ආචාර ධර්ම, භාණ්ඩ භාරදීමේ කාල සටහන්වලට අතිශයයෙන් අනුකූල වෙමින් නිෂ්පාදකයා විසින් සැපයීම සිදු කළ යුතුය.

9.4 මිලදී ගැනීමේ ඇණවුම නිෂ්පාදකයා වෙත නිකුත් කරනු ලැබීමේ දින සිට දින 10 ක් ඇතුළත් නිෂ්පාදකයා විසින් සැපයීම් සිදුකළ යුතුය. ඊට අදාළ භාණ්ඩ භාරදීම පිළිබඳ ආකෘතිය (උපලේඛන 01) අනුව, ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරීගේ සම්බන්ධීකරණය යටතේ ගොවීන්ගේ නිශ්චිත කේන්ද්‍රගත ස්ථානවලට නිෂ්පාදකයා විසින් එම නිෂ්පාදන බෙදාහැරීමට කටයුතු කළ යුතුය .

9.5 ඇසුරුමට කිසියම් හානියක් වී ඇත්නම් එම නිෂ්පාදනය ප්‍රතික්ෂේප කළ යුතුය.

9.6 සෝදිසි සහ පරීක්ෂණ

9.6.1 සෑම එක් එක් පොහොර කාණ්ඩයක් ම ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය විසින් බලය පවරනු ලැබූ නිලධාරියෙකු විසින් සිදුකරනු ලබන ගුණාත්මක සහ තත්ත්ව පරීක්ෂාවක් සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට සහ එම කාණ්ඩ රජයේ රසායනාගාරයක් තුළ පරීක්ෂාවට ලක් කොට තහවුරු කරගැනීම සඳහා ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂ විසින් වැඩපිළිවෙලක් යෙදිය යුතුය. එම පරීක්ෂණ සඳහා වියදම් අදාළ නිෂ්පාදකයා විසින් දැරිය යුතු වේ.

9.7 නිෂ්පාදකයා කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් නියම කර ඇති පරිදි ක්ෂේත්‍රයේ පර්යේෂණ පැවැත්වීමට අවශ්‍ය සහය ලබා දිය යුතුය.

9.8 සියලු නිෂ්පාදකයින් විසින් තම නිෂ්පාදන කාණ්ඩ අතුරින් ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂ විසින් සසම්භාවීව තෝරා ගන්නා කාණ්ඩයක සාම්පලයක් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතීතන මණ්ඩලය විසින් නිර්දේශ කරන ලද කාබනික පොහොරවල එක් එක් ප්‍රමිතීන් සඳහා ප්‍රතිතකරණය කරන ලද ISO 17025 සහතිකකරණයලත් විශ්ලේෂණාගාරයකින් විශ්ලේෂණය කර ගැනීම සඳහා වන පිරිවැය හා ඊට අදාළ මෙහෙයුම් වියදම් දැරිය යුතුය.

9.9 කිසියම් සාම්පලයක් / නිෂ්පාදනයක් ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයෙහි පිරිවිතරවලට අනුකූල නොවන්නේ නම් 1988 අංක 68 දරන පොහොර විධිමත් කිරීමේ පනත යටතේ ඊට

එරෙහිව නෛතික ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයට අයිතිය ඇත. එමෙන්ම අදාළ නිෂ්පාදකයා විසින් එම අදාළ පොහොර කාණ්ඩය සපයා තිබියදී වුව ද, ඒ සඳහා කිසිදු ගෙවීමක් සිදු නොකොට එම කාණ්ඩයට අදාළ ගෙවීම් අත්හිටුවීමට දිසාපති වරයාට බලය ඇත.

10 පරිසර හිතකාමී පොහොර නිසි ලෙස භාවිතය තහවුරු කිරීම

- 10.1 සපයා ගන්නා ලද පරිසර හිතකාමී පොහොර එම ගොවීන් විසින් නියමිත ප්‍රමිතියෙන්, නියමිත මාත්‍රාවෙන්, නියමිත වේලාවට හා නියමිත බෝගයට යොදන බව කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් තහවුරු කළ යුතු අතර, එම වැඩපිළිවෙළ කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුන් හා ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් විසින් ද මහවැලි ප්‍රදේශවල ඒකක හා කොට්ඨාස කළමනාකරුවන් විසින් ද සමීපව අධීක්ෂණය කළ යුතු වේ.
- 10.2 හැකි සෑම අවස්ථාවකදී ම ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් තම ක්ෂේත්‍ර වාරිකාවල දී නිසි පොහොර භාවිතය පිළිබඳ ව අධීක්ෂණය කළ යුතු අතර ප්‍රධාන කාර්යාලයට එවන ප්‍රගති වාර්තාවේ ඒ සම්බන්ධ ව තොරතුරු ඇතුළත් කළ යුතුය.

11 අධීක්ෂණය

- 11.1 සංවර්ධන වැඩසටහනක සාර්ථකත්වය, නිසි අධීක්ෂණය, ප්‍රගතිය වාර්තා කිරීම, ප්‍රගති සමාලෝචනය හා ප්‍රතිඵල ඇගයීම මත රඳා පවතී. පාර්ශවකාර ආයතන සමූහයක් හා ප්‍රතිලාභීන් අතිවිශාල සංඛ්‍යාවක් ඇති පරිසර හිතකාමී පොහොර සහනාධාර වැඩසටහන සඳහා ක්‍රියාත්මක ක්‍රමවේදයන් හා ක්‍රමෝපායන් සහිත උපදෙස් කොපමණ ලබා දුන්න ද නිසි අධීක්ෂණයක් හා ඇගයීමක් නොමැතිව එම වැඩසටහන මඟින් අපේක්ෂිත අරමුණු හෝ ප්‍රතිඵල සඵල කර ගත නොහැක.
- 11.2 පරිසර හිතකාමී පොහොර අවශ්‍යතාවය තක්සේරු කිරීම, සපයා ගැනීම, බෙදා හැරීම හා වගාවට යෙදීම යන සෑම අවස්ථාවකම සමීපව අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා ශක්තිමත් වැඩපිළිවෙළක් පරිසර හිතකාමී පොහොර සඳහා වන දිස්ත්‍රික් මෙහෙයුම් කමිටුව විසින් යෙදිය යුතුය. මෙහිදී එක් එක් පරිපාලන මට්ටම් නියෝජනය කරන ආයතන හා ඒවායේ නිලධාරීන් නිවැරදිව හඳුනාගෙන අධීක්ෂණ වගකීම් නිශ්චිතව පැවරීම අවශ්‍ය වේ.
- 11.3 සිය දිස්ත්‍රික්කයේ පරිසර හිතකාමී පොහොර සපයා ගැනීමේ හා බෙදාහැරීමේ කටයුතු ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන මට්ටමින් අධීක්ෂණය කිරීම හා එම වැඩසටහන් නියමිත ඉලක්කයන් අනුව මෙහෙයවීම සියලු දිස්ත්‍රික් භාර ගොවිජන සංවර්ධන නියෝජ්‍ය/සහකාර කොමසාරිස්වරුන්ගේ සෘජු වගකීමකි. තවද, ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය විසින් දිස්ත්‍රික් සඳහා පත් කර ඇති සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් අදාළ දිස්ත්‍රික්කය තුළ පොහොර වැඩසටහන විධිමත්ව ක්‍රියාවට නැංවීමේ සෘජු වගකීමට බැඳී සිටියි.
- 11.4 සිය බල ප්‍රදේශයේ සහනාධාර පරිසර හිතකාමී පොහොර බෙදාහැරීමට අදාළ සියලු කටයුතු මෙම මාර්ගෝපදේශයේ දැක්වෙන උපදෙස්වලට අනුකූල වන පරිදි ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන් විසින් මෙහෙයවීම හා අධීක්ෂණය කරන්නේ නම් මැනවි. පරිසර හිතකාමී පොහොර අවශ්‍යතාවය තක්සේරු කිරීම මෙන්ම පොහොර බෙදාහැරීමේ ප්‍රගතිය ද ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම කමිටුවේදී ගැඹුරින් සමාලෝචනය විය යුතුය.

11.5 එක් එක් දිස්ත්‍රික්කයට නියමිත කන්තය තුළ ගොවීන්ට ලබා දීම පිණිස ඉලක්ක කරන පරිසර හිතකාමී පොහොර ප්‍රමාණයන් ගැටළු පැන නොනගින සේ බෙදාහැරීම දිස්ත්‍රික් පොහොර සම්බන්ධීකරණ කමිටුව විසින් මෙහෙය වන්නේ නම් මැනවි.

12 තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම හා ප්‍රගතිය වාර්තා කිරීම

12.1 සහනාධාර මත පරිසර හිතකාමී පොහොර බෙදාහැරීමේ වැඩපිළිවෙල විධිමත්ව මෙහෙයවීම සඳහා තොරතුරු හා ප්‍රගති වාර්තා නියමිත වේලාවට ඉදිරිපත් කිරීම අනිවාර්ය හා අත්‍යවශ්‍ය වේ. පරිසර හිතකාමී පොහොර සපයා ගැනීම, ගබඩා කිරීම හා නිකුත් කිරීම ආදී කාර්යයන්හි යෙදී සිටින ඕනෑම ආයතනයක් හෝ පුද්ගලයෙකු ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් නියම කරන තොරතුරු හෝ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමට 1988 අංක 68 දරන පොහොර විධිමත් කිරීමේ පනතේ අංක 12 (1) ඉ වගන්තිය අනුව නෛතිකව බැඳී සිටී.

12.2 වගා කන්තයේ සහනාධාර මත පරිසර හිතකාමී පොහොර නිකුත් කිරීම අවසන් කළ දින සිට සතියක් ඇතුළත සියලු කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් හා එම නිලධාරීන් සේවයේ යොදවා නැති ප්‍රදේශවල, අදාළ නිලධාරීන් විසින් සහනාධාර පරිසර හිතකාමී පොහොර ගත් ගොවීන්ගේ නම් හා ප්‍රමාණය දැක්වෙන ලේඛනයක් පිළියෙල කර ඒවා සිය කාර්යාලයේ, ග්‍රාම නිලධාරී කාර්යාලයේ හා ගොවි සංවිධාන සභාපතිගේ නිවසේ ද සහ මහවැලි බල ප්‍රදේශවල ඒකක කළමනාකාර කාර්යාලයේ මහජනතාවගේ දැන ගැනීම සඳහා ප්‍රසිද්ධ කළ යුතුය.

12.3 මෙම නාමලේඛනය සහ බෙදාහැර ඇති පරිසර හිතකාමී පොහොර ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් වන මහජන විරෝධතා විධිමත් ලෙස විමර්ශනය කිරීම සඳහා අදාළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් හා දිස්ත්‍රික් ලේකම් වෙත පිටපතක් සහිතව ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ කොමසාරිස් ජනරාල් වෙත යොමු කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක විය යුතුය.

12.4 ගොවීන් වෙතින් ඉදිරිපත් වන සියළුම දුක්ගැනවිලි වාර්තා කිරීමට ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන මට්ටමින් විධිමත් ක්‍රමවේදයක් සකස් කළ යුතුය. ඒ සඳහා සෑම ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයකම පැහැදිලිව පෙනෙන ස්ථානයක දුක්ගැනවිලි සටහන් කිරීමට පොතක් වෙන් කිරීම/ ඒ සඳහා පෙට්ටියක් සකස් කර තැබීම සිදුකළ යුතුය. ඉදිරිපත් වන දුක්ගැනවිලි සඳහා විධිමත් පරිදි පිළියම් යෙදීමට ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරී විසින් කටයුතු කළ යුතු අතර ලැබෙන දුක්ගැනවිලි සම්බන්ධයෙන් හා ගනු ලැබූ පියවර පිලිබඳ මාසික වාර්තාවක් නියෝජ්‍ය/සහකාර කොමසාරිස් මඟින් ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල් වෙත, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයට ද පිටපත් සහිතව යොමු කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

12.5 පොහොර ලබා ගැනීමේ ප්‍රගතිය, ගොවීන්ට නිකුත් කිරීමේ ප්‍රගතිය දැක්වෙන වාර්තා සෑම සඳුදා දිනකම පෙ.ව. 09.00 ට පෙර සිය ගොවිජන සේවා ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථානයෙන් දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය වෙත යොමු කළ යුතුය. දිස්ත්‍රික් භාර ගොවිජන සංවර්ධන නියෝජ්‍ය/සහකාර කොමසාරිස් හා ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂට පිටපතක් සහිතව ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත පොහොර බෙදාහැරීමේ සති වාර්තාව උපලේඛන 11 මගින් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

12.6 සහනාධාර මත පොහොර බෙදාහැරීමේ වැඩසටහනට සම්බන්ධ ග්‍රාමීය මට්ටමේ සිට ජාතික මට්ටම දක්වා වූ සියලු ආයතන විසින් සිය වගකීම දරන කාර්යය පරාසයට අදාළ ප්‍රගති වාර්තාවක් මාසිකව, ඊළඟ මාසයේ 05 වන දින ඉකුත් වීමට පෙර සිය අධීක්ෂණ නිලධාරී වෙත සැපයිය යුතුය.

12.7 සහනාධාර මත පරිසර හිතකාමී පොහොර බෙදාහැරීමේ වැඩසටහනට සම්බන්ධ සියලු ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ නිලධාරීන් විසින් පොහොර බෙදාහැරීමේ ප්‍රගතිය දැක්වෙන වාර්තා ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම කමිටුවට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

12.8 පහත දැක්වෙන වාර්තා ඒ ඒ ආයතන විසින් නියමිත කාලසීමාව තුළ ඉදිරිපත් කිරීම අනිවාර්ය වේ.

12.8.1 වගා කන්නයේ සහනාධාර මත පරිසර හිතකාමී පොහොර නිකුත් කිරීම අවසන් කළ දින සිට රාජකාරි කරන දින 14 ඇතුළත එම කන්නයේ පොහොර බෙදාහැරීම පිළිබඳව වාර්තාව ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරී විසින් (උපලේඛන 12) දිස්ත්‍රික් භාර ගොවිජන සංවර්ධන නියෝජ්‍ය / සහකාර කොමසාරිස්ට හා ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂට පිටපතක් සහිතව ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත එවිය යුතුය.

- වගා කන්නය අවසාන වී පැවැත්වෙන ආසන්නතම ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරී මාසික රැස්වීමේ දී මෙම ප්‍රගති වාර්තාවල දැක්වෙන තොරතුරු ගැඹුරින් විශ්ලේෂණය කර, නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කර සිය නිරීක්ෂණ සහිත වාර්තාවක් දිස්ත්‍රික් භාර ගොවිජන සංවර්ධන නියෝජ්‍ය / සහකාර කොමසාරිස්වරුන් විසින් ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂට පිටපතක් සහිතව ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ.
- ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන් ද ඉහත සඳහන් රැස්වීමට සහභාගි වී වගා කන්නය තුළ පරිසර හිතකාමී සහනාධාර පොහොර බෙදාහැරීමේ ප්‍රගතිය සමාලෝචනය සඳහා ගොවිජන සංවර්ධන නියෝජ්‍ය / සහකාර කොමසාරිස්වරුන් වෙත සහය දැක්විය යුතු අතර, සිය දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන වෙත වෙනම සලකමින් පොහොර බෙදාහැරීමේ ප්‍රගතිය දැක්වෙන විශ්ලේෂණාත්මක වාර්තාවක් වගා කන්නය අවසාන වී මසක් ඇතුළත ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂට පිටපතක් සහිතව ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ.
- ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් දිස්ත්‍රික්කයේ පොහොර බෙදාහැරීමට අදාළ මාසික සාරාංශ වාර්තාවක් (උපලේඛන 13) අදාළ ඊළඟ මාසයේ 10 වන දිනට පෙර ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂට පිටපතක් සහිතව ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ.

13 ප්‍රගති සමාලෝචනය

13.1 පරිසර හිතකාමී පොහොර අවශ්‍යතාවය තක්සේරු කිරීම, සපයා ගැනීම, බෙදාහැරීම හා වගාවට යෙදීම පිළිබඳව පහත සඳහන් රැස්වීම් හා කමිටුවලදී සාකච්ඡා විය යුතුය.

- i. ගොවි සංවිධාන මාසික රැස්වීම
- ii. ගොවිජන සේවා කාරක සභා රැස්වීම
- iii. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන්ගේ සති රැස්වීම
- iv. ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන්ගේ මාසික රැස්වීම
- v. කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුන්ගේ මාසික රැස්වීම

- vi. අනෙකුත් බෝග සම්බන්ධ පර්යේෂණ / ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගේ මාසික රැස්වීම
- vii. රාජ්‍ය පොහොර සමාගම්වල ප්‍රාදේශීය හා විෂය භාර කළමනාකරුවන්ගේ මාසික රැස්වීම
- viii. ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම කමිටු රැස්වීම
- ix. දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම කමිටු රැස්වීම
- x. ගොවිජන සංවර්ධන නියෝජ්‍ය / සහකාර කොමසාරිස්වරුන්ගේ රැස්වීම
- xi. කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂවරුන් සමඟ පවත්වන රැස්වීම
- xii. වගා කන්නවල ප්‍රගතිය ඇගයීමේ රැස්වීම
- xiii. වාරිමාර්ග අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම
- xiv. මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපාරයට අයත් ව්‍යාපාර කමිටු රැස්වීම
- xv. පරිසර හිතකාමී පොහොර සඳහා වන දිස්ත්‍රික් මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම

14. ප්‍රතිඵල ඇගයීම

- 14.1. පරිසර හිතකාමී පොහොර භාවිතයෙන් වී වගාව සිදු කරන ගොවිජන සේවා බලප්‍රදේශවල එක් එක් යායකින් තෝරාගත් ගොවි මහතෙකුගේ කුඹුරක් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ ඒකකයක් ලෙස යොදවාගත යුතුය. එම ගොවි මහතාගේ නම, ලිපිනය, ජාතික හැඳුනුම්පත් අංකය, දුරකතන අංකය, කුඹුරේ නම, කුඹුරේ ප්‍රමාණය යන තොරතුරු ද සහිතව වගාකර ඇති වී වර්ගය, යොදා ගන්නා පොහොර වර්ග, වගා කිරීමට පෙර පසේ තත්ත්වය හා කන්නය තුළ දී බෝගයේ වර්ධනය පිළිබඳ ලබා ගත යුතු අනෙකුත් දත්ත සුදුසු පරිදි ලබාගැනීමට කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් නියමිත ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දෙනු ලැබේ.
- 14.2. සහනාධාර මත පරිසර හිතකාමී පොහොර ලබා දීම මඟින් අස්වනු ඵලදායීතාවයට, ගොවීන්ගේ ජීවන තත්ත්වයට හා ජාතික ආර්ථිකයට ලැබී ඇති බලපෑම් සෑම වගා කන්නයක් අවසාන වී, මාසයක් ඇතුළත ඇගයීමක් කර නිරීක්ෂණ ඉදිරිපත් කිරීමට පරිසර හිතකාමී පොහොර සඳහා වන දිස්ත්‍රික් මෙහෙයුම් කමිටුව ක්‍රියාමාර්ග ගත්තේ නම් මැනවි.
- 14.3. දිස්ත්‍රික් භාර ගොවිජන සංවර්ධන නියෝජ්‍ය / සහකාර කොමසාරිස්වරුන් විසින් සිය දිස්ත්‍රික්කයේ සෑම ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයක්ම සැලකිල්ලට ගනිමින් එක් එක් වගා කන්නයේ සහනාධාර පොහොර සපයා ගැනීම හා බෙදාහැරීම පිළිබඳ ඇගයීම් වාර්තාවක් දිස්ත්‍රික් ලේකම්ට, කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාට හා ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂට පිටපත් සහිතව ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල් වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ.